

Exemplarz obowiązkowy
BIBLIOTEKA
UMCS
LUBLIN

ANNALES UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

Sectio G

I u s

Vol. XXI

1 9 7 4

LUBLIN
NAKLADEM UNIwersYTETU MARIi CURIE-SKŁODOWSKIEJ

ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN — POLONIA

VOL. XIX

SECTIO G

1972

1. G. L. Seidler: Doktryna społeczno-polityczna Hegla.
Hegel's Social and Political Ideas.
2. A. Wiliński: Studia nad alienacją niewolników w rzymskim prawie prywatnym. Sprzedaż niewolnika z zastrzeżeniem niewyzwalania.
Études sur l'aliénation d'esclaves en droit romain privé. Vente d'esclaves avec la clause prohibant l'affranchissement.
3. A. Gimbut: System prawnego uregulowania prostytucji w Polsce i zagadnienia jego realnego odbicia.
Le système du règlement juridique de la prostitution en Pologne et les problèmes de ses répercussions dans la réalité.
4. K. Sand, K. Filipiak: Udział czynnika społecznego w terenowych organach przedstawicielskich w PRL.
Influence of the Citizens on Local Representative Organs in the People's Republic of Poland.
5. M. Hasiec: Prawno-społeczne aspekty źródeł sporów pracy.
Rechtlich-soziale Aspekte der Quellen von Arbeitsstreitigkeiten.
6. M. Pomorski: Odębność organizacyjna i niezawisłość sądów.
La particularité d'organisation et l'indépendance des tribunaux.
7. R. Tokarczyk: Dzieje i program ruchu diggerów.
Geschichte und Program der Diggerbewegung.
8. W. Szwarz: Uprawnienia i działalność policyjna niemieckiego zarządu wojaskowego w Generalnym Gubernatorstwie Warszawskim (1915—1918).
Polizeiliche Befugnisse und polizeiliche Tätigkeit der deutschen Militärverwaltung im Generalgouvernement Warschau (1915—1918).
9. A. Wąsek: Zaniechanie i obrona konieczna w prawie karnym.
Unterlassung und Notwehr im Strafrecht.
10. S. Strachowski: Charakter prawny aktów rejonizacji hodowli zwierząt gospodarskich.
Le caractère juridique des actes de la régionalisation de l'élevage.
11. M. Żmigrodzki: Partie polityczne a państwo.
Les partis politiques et l'État.
12. S. Czuba: Wywłaszczenie a inne sposoby przejęcia nieruchomości przez państwo.,
Die Enteignung und andere Arten der Übernahme von Grundstücken durch den Staat.
13. Z. Szeliga: Charakter prawny pozaresortowych urzędów centralnych w PRL.
Legal Character of the Non-resortmental Central Offices in the People's Republic of Poland.

ANNALES
UNIVERSITATIS
MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

Sectio G

I u s

Vol. XXI

1974

LUBLIN

NAKŁADEM UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

KOMITET REDAKCYJNY

Dr Grzegorz Leopold Seidler, Prof. UMCS
— Redaktor Naczelny

Dr Adam Bielecki, Prof. UMCS
Dr Jan Krzyż, Prof. UMCS
— Redaktorzy Sekcji A (Mathematica)

Dr Włodzimierz Hubicki, Prof. UMCS
— Redaktor Sekcji AA (Physica et Chemia)

Dr Adam Malicki, Prof. UMCS
— Redaktor Sekcji B (Geographia, Geologia etc.)

Dr Zbigniew Lorkiewicz, Prof. UMCS
— Redaktor Sekcji C (Biologia)

Dr Stanisław Grzycki, Prof. Akad. Med. w Lublinie
— Redaktor Sekcji D (Medicina)

Dr Grzegorz Staśkiewicz, Prof. Akad. Roln. w Lublinie
— Redaktor Sekcji DD (Medicina Veterinaria)

Dr Adam Szember, Prof. Akad. Roln. w Lublinie
— Redaktor Sekcji E (Agricultura)

Dr Juliusz Willaume, Prof. UMCS
— Redaktor Sekcji F (Humaniora)

Dr Wiesław Skrzydło, Prof. UMCS
— Redaktor Sekcji G (Ius)

Dr Władysław Holtzman, Prof. UMCS
— Redaktor Sekcji H (Oeconomia)

PROFESOROM
ANDRZEJOWI BURDZIE
i
GRZEGORZOWI LEOPOLDOWI SEIDLEROWI
Z OKAZJI SZEŚCZDZIESIĘCIOLECIA URODZIN
TOM TEN POŚWIĘCAJĄ

REDAKCJA ANNALES UMCS — SECTIO G (PRAWO)

I UCZNIOWIE

PROF. DR ANDRZEJ BURDA

PROF. DR GRZEGORZ LEOPOLD SEIDLER

Andrzej BURDA, profesor zwyczajny, dyrektor Instytutu Administracji i Prawa Publicznego, kierownik Zakładu Prawa Państwowego UMCS w Lublinie. Studia prawnicze 1934—1938, doktorat 1948 na Uniwersytecie Jagiellońskim. Od 1950 na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej, 1954 profesor nadzwyczajny, 1962 profesor zwyczajny, 1954 prorektor, 1955—1957 rektor. W 1957—1961 Prokurator Generalny PRL, 1957—1965 poseł na Sejm. Od 1959 członek Komitetu Nauk Prawnych i jego Prezydium, 1961—1963 zastępca sekretarza I Wydz. Naukowego PAN, 1963 członek Rady Naukowej INP PAN, 1966—1969 członek Prezydium Rady Głównej przy Ministrze Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, 1973 członek Rady Głównej Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Najważniejsze prace: *Polskie prawo państwowe* 1962, *Demokracja i praworządność* 1965, *Praworządność w systemie demokracji socjalistycznej* 1967, *Rozwój ustroju politycznego Polski Ludowej* 1967, *Lenin o sposobach usprawnienia aparatu państwa socjalistycznego* 1972. Odznaczony m.in. Orderem Sztandaru Pracy I Klasy, Krzyżem Komandorskim Orderu Polonia Restituta, Krzyżem Kawalerskim tegoż Orderu, Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Grzegorz Leopold SEIDLER, doktor habilitowany, profesor zwyczajny, kierownik Zakładu Teorii Państwa i Prawa i Historii Doktryn Politycznych, redaktor naczelny *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska*. Studia prawnicze 1931—1935, doktorat 1938, habilitacja 1948 na Uniwersytecie Jagiellońskim. Studia uzupełniające z zakresu historii filozofii na uniwersytetach w Wiedniu i Oksfordzie. Od 1950 na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej, jeden z organizatorów Wydziału Prawa, 1951 profesor nadzwyczajny, 1957 profesor zwyczajny, 1959—1969 rektor. W 1969—1971 dyrektor Instytutu Kultury Polskiej w Londynie. Najważniejsze prace: *Doktryny prawne imperializmu* 1957; *Soziale Ideen in Byzanz* 1960; *The Emergence of the Eastern World* 1968; *Przedmarksowska myśl polityczna* 1974. Odznaczony m.in. Orderem Sztandaru Pracy II Klasy; doktor honoris causa UMCS.

SPIS TREŚCI
СОДЕРЖАНИЕ
TABLE OF CONTENTS

1. Ewa GDULEWICZ	
Zasada jednolitej i niepodzielnej władzy prezydenta w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 23 kwietnia 1935 r.	1
Принцип единой и нераздельной власти президента в Конституции Речи Посполитой с 23 апреля 1935 года	20
Le principe du pouvoir uniforme et indivisible du président dans la Constitution de la République de Pologne du 23 avril 1935	20
2. Henryk GROSZYK	
Czynniki wpływające na formę państwa socjalistycznego	23
Факторы, влияющие на форму социалистического государства	35
Les facteurs exerçant une influence sur la forme de l'État socialiste	36
3. Leszek KASPRZYK	
Nauka — czynnikiem rozwoju gospodarczego i społecznego	39
Наука — фактор экономического и общественного развития	65
Science as a Factor of Economical and Social Progress	66
4. Jan MALARCZYK	
Wizerunek renesansowego władcy	67
Портрет ренессансного властителя	83
Le portrait du souverain de la Renaissance	83
5. Antoni PIENIAŻEK	
Teoria państwa i prawa a wybrane problemy z teorii organizacji i zarządzania	85
Теория государства и права и некоторые проблемы теории организации и управления	101
La théorie de l'État et du droit en confrontation avec les problèmes choisis de la théorie d'organisation et d'administration	102
6. Marek POMORSKI	
Sądowa kontrola administracji — jedną z gwarancji praworządności w państwie	105
Судебный контроль администрации — одна из гарантий законности в государстве	114
Le contrôle de l'administration par la justice — une des garanties du régime de légalité dans l'État	114

7. Feliks SIEMIENSKI

Zasada praworządności i jej instytucjonalne zabezpieczenie w konstytucjach europejskich państw socjalistycznych	115
Принцип законности и его правовые гарантии в конституциях европейских социалистических государств	140
Le principe du régime de légalité et ses garanties institutionnelles dans les constitutions des États socialistes d'Europe	141

8. Wiesław SKRZYDŁO

Niektóre problemy kierowniczej roli partii w stosunku do socjalistycznego parlamentu	143
Некоторые проблемы ведущей роли партии по отношению к социалистическому парламенту	158
Certains problèmes du rôle directeur du parti par rapport au parlement socialiste	160

9. Andrzej SYLWESTRZAK

Idea umowy społecznej w doktrynie politycznej J. J. Rousseau	163
Идея общественного договора в политической доктрине Ж. Ж. Руссо	182
L'idée du contract social dans la doctrine politique de J. J. Rousseau	182

10. Jan SZRENIAWSKI

Wybrane zagadnienia dotyczące kadr administracyjnych w okresie rewolucji naukowo-technicznej	185
Некоторые вопросы административных кадров в период научно-технической революции	198
Selected Problems of Administrative Personnel During the Period of the Scientific and Technical Revolution	199

11. Jan ZIEMBIŃSKI

Rola Najwyższej Izby Kontroli w zabezpieczeniu prawidłowej działalności administracji państwowej	201
Роль Верховной контрольной палаты в обеспечении правильной деятельности государственной администрации	217
Le rôle de la Chambre Suprême du Contrôle comme du garant de la régularité de l'activité de l'administration d'État	217